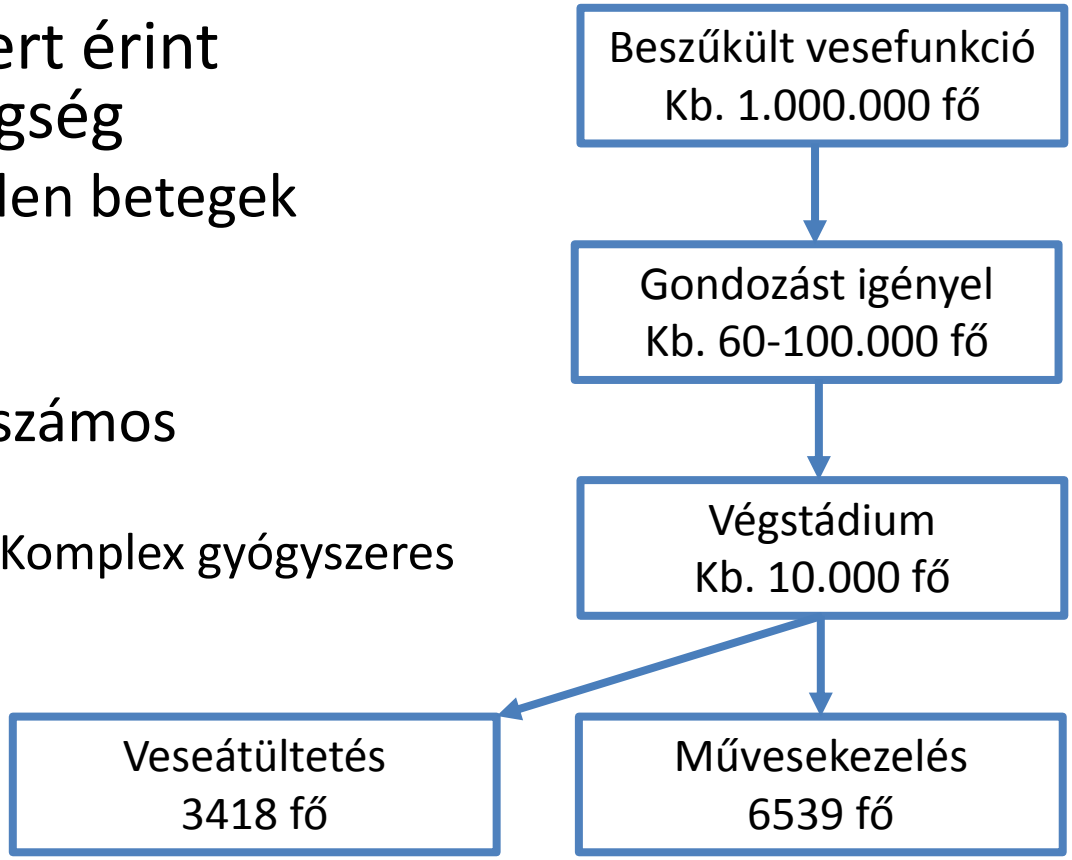
Vesetranszplantált betegek gyógyszer-gyógyszer interakcióinak vizsgálata

Horváth István László

Háttér

- Minden tizedik embert érint valamilyen vesebetegség
  - krónikus veseelégtelen betegek száma nő
- Sokrétű funkció
  - Elégtelen működés számos szervrendszert érint
    - →Multimorbiditás → Komplex gyógyszeres terápia
- Vesetranszplantáció
  - Újabb kihívások

Módszerek

- Semmelweis Egyetem Transzplantációs és Sebészeti Klinika Transzplantációs osztály
- Gyógyszerelés nyomon követése lázlap alapján
- Lexicomp® Drug interactions program
  - C (terápia monitorozása szükséges)
  - D (terápia módosítása javasolt),
  - X (kerülendő kombináció),

Eredmények I.

- 98 beteg 105 felvétel
  - rosszullét (35), infekció (26), sebészi beavatkozás (19), graft elégtelenség (15), új graft beültetés (9) és immunológiai előkészítés (1)
  - Átlag életkor: 53,2±14,4 év
  - 40 nő, 58 férfi
  - Átlagosan 12,1±4,1 gyógyszert szedtek együtt (minimum 3; maximum 22).

C (856)		D (122)		X (31)	
Tacrolimus-prednisolone	70	bisoprolol-rilmenidine	10	calcitriol-vitamin D_3	8
Prednisolone-acetylsalycilicacid	42	mycophenolate-magnesiumlactate	6	doxazosin-urapidil	3
mycophenolate-pantoprazole	33	spironolactone-KCl	6	sumetrolim-metronidazol	2
tacrolimus-amlodipine	28	allopurinol-perindopril	5	tacrolimus-sirolimus	2
furosemid-prednisolone	24	prednisolone-NaHCO3	5	atorvastatin-ciclosporin	1
allopurinol-furosemid	21	tacrolimus-fluconazole	5	cefuroxime-famotidine	1
tacrolimus-lercanidipine	16	prednisolone-calciumcarbonate	4	cefuroxime-pantoprazole	1
furosemid-acetylsalycilicacid	14	allopurinol-calciumcarbonate	3	ciclosporin-spironolactone	1
calcitriol-prednisolone	13	allopurinol-ramipril	3	doxazosin-prazosin	1
lercanidipine-doxazosin	13	mycophenolate-magnesiumcitrate	3	doxazosin-tamsulosin	1

Gyomorsavcsökkentő gyógyszerek I.

- Gyomorsavszekréció csökkentő (82,7%)
  - pantoprazole; esomeprazole; lansoprazole
  - famotidine
- Antacid hatású só (51%)
  - magnesium lactate; magnesium citrate;
  - calcium acetate, calcium carbonate, calcium citrate;
  - natrium hydrogen carbonate;

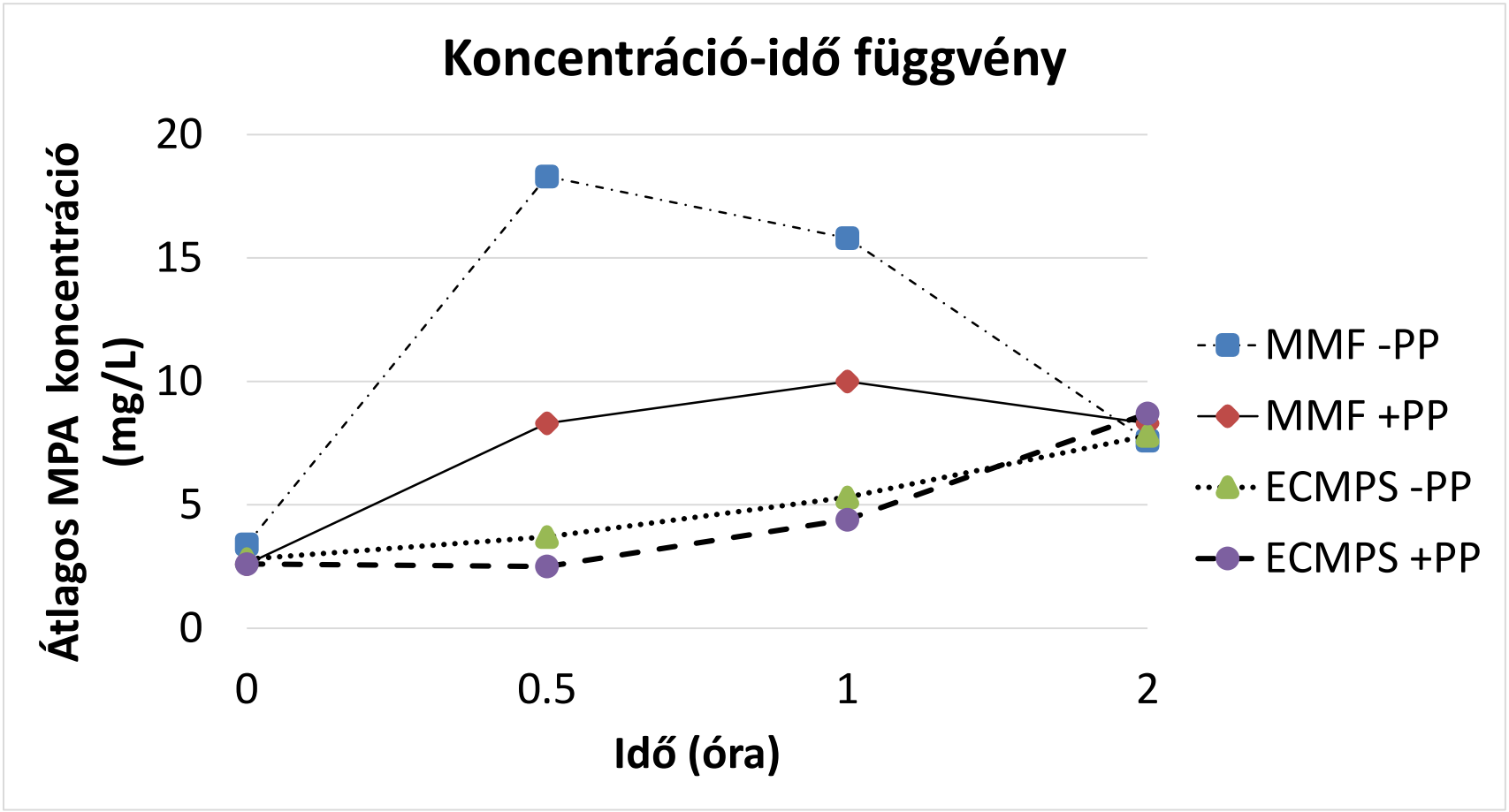
Gyomorsavcsökkentő gyógyszerek II.

- 143 potenciális interakció (14,2%)

  (C: 93; D: 47; X:3)

  – koncentráció csökkenés (57,3%);
  – toxicitás növekedés (20,3%);
  – hatékonyság csökkenés (10,5%);
  – koncentráció növekedés (6,3%);
  – PPI koncentráció növekedés (5,6%)

Gyomorsavcsökkentő gyógyszerek IV.

Kofler, S. és mtsai (2009). doi:10.1111/j.1600-6143.2009.02682.x
Kofler, S. és mtsai (2011). doi:10.1016/j.healun.2010.12.003

Gyomorsavcsökkentő gyógyszerek III.

- Interakciók fajtái
  - pH dependens (cefuroxime-pantoprazole)
  - Kelátképződés (azithromycin, mycophenolicacid, rosuvastatin)
  - CYP gátlás (tacrolimus-esomeprazole)

Segédanyag-hatóanyag interakció

- sulfamethoxazole/trimethoprim-metronidazole
- Disulfiram-szerű reakció alkohollal
  - Metronidazole növeli acetaldehid koncentrációt (acetaldehid-dehydrogenase gátlásával)
  - Alkohol tartalmú készítmények (ciclosporin)
- Intravénás SMTX/TMP propilén-glikol segédanyag
  - Zavart szenved a metabolizmus metronidazollal
  - Felhalmozódás→ Laktát szint növekedés → acidózis
  - Intravénás diazepam, etomidate, phenytoin, lorazepam, pentobarbital

Calcitriol- D_3 vitamin

- A kombinációval túladagolás lehetséges (hypercalcaemia)
  - Polyuria, izomfájdalom, osteoporosis, QT csökkenés
- Veseelégtelenségben csökkent aktivált D_3 vitamin
  - Másodlagos hyperparathyreoidizmus
- Vitamin pótlás szükséges, több lépcsőben
- Kontroll
  - 25-(OH)-D Vitamin vérszint
  - PTH vérszint
  - Osteodenzitometria

Allopurinol

- 56 eset (5,5%) (15 D (12,3%); 41 C (4,8%))
- Allopurinol allergiás reakciók gyakorisága nőhet
  - Tünet: kiütések, láz, eosinophilia, arthralgia, SJS, infarktus
- Érintett gyógyszerek:
  - Furosemid,
  - Thiazide diuretikumok,
  - ACE-gátlók
- Mechanizmusok nem ismertek, beteg megfigyelése szükséges

Előnyös kombinációk

- Tacrolimus szint beállítás
  - CYP gátlás - Grapefruit lé
- Rezisztens magasvérnyomás
  - Készítmények egymásra gyakorolt szinergista hatása

Összefoglalás

- Polifarmácia
- A potenciális interakciók kihatással lehetnek az immunszupresszív terápiára, ezáltal a graft túlélésére
- Minden újonnan elindított gyógyszer előtt interakció szűrés szükséges